
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA

Vrchotovy Janovice

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1.	NÁZEV PROGRAMU	3
1.2.	PŘEDKLADATEL	3
1.3.	ZŘIZOVATEL.....	3
2.	CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ.....	4
3.	VZDĚLÁVACÍ CÍLE, PLÁNY A FORMY.....	5
3.1.	CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.2.	FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	6
3.3.	KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	7
3.4.	DĚLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ	8
4.	OBSAH A PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	11
4.1.	OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ.....	11
4.2.	PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	12
4.3.	PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ	12
4.4.	PODMÍNKY UKONČENÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	12
4.5.	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY A PODMÍNKY BEZPEČNOSTI OCHRANY ZDRAVÍ	13
4.6.	MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	13
4.7.	EKONOMICKÉ PODMÍNKY.....	14
5.	HODNOCENÍ.....	15

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. NÁZEV PROGRAMU

Školní vzdělávací program školní družiny

č.j.

1.2. PŘEDKLADATEL

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Vrchotovy Janovice

Adresa školy: Vrchotovy Janovice 95, 257 53 Vrchotovy Janovice

Ředitel: Mgr. Iva Chwastková

Web: www.vrchotovyjanovice.cz

Zařazení do rejstříku škol:

IZO 102002169

REDIZO 600041948

IČO 75033402

1.3. ZŘIZOVATEL

Adresa Městys Vrchotovy Janovice
Vrchotovy Janovice 2
257 53 Vrchotovy Janovice

Kontakt: obec.vrchjanovice@tiscali.cz
www.mestysvrchotovyjanovice.cz

Platnost dokumentu od: 01. 01. 2025

Pedagogická rada projednala: 15. 12. 2024

Podpis ředitele:

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Činnost a vzdělávání školní družiny se uskutečňuje na základě zákona 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění a vyhlášky 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění a podle zásad školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání základní školy Vrchotovy Janovice.

Účastníci jsou ve školní družině rozděleni do dvou oddělení. Vychovatelé vychází při plánování činnosti z ročních plánů vzdělávacích cílů kmenových ročníků a spolupracují s třídními učiteli.

Cílem činnosti je vytvořit bezpečné, podnětné a přátelské prostředí, ve kterém lze dotvářet očekávané výstupy školního vzdělávacího programu.

Činnost a výchovné působení vychovatelek vychází z požadavků pedagogiky volného času, dodržují zásady dobrovolnosti, zajímavosti a zájmovosti, aktivity, citlivosti a citovosti, seberealizace.

ŠD je rozdělena do 2 oddělení.

1. oddělení – činnost probíhá v místnosti ŠD v suterénu školy.
2. oddělení – činnost probíhá v místnosti ŠD v suterénu školy.

ŠD je poskytováno účastníkům 1. – 5. ročníku.

Personální zajištění provozu školní družiny – 2 vychovatelky – v každém oddělení pracuje jedna vychovatelka.

ŠVP ŠD je zpracován tak, aby se programu ŠD mohli zúčastnit i žáci SVP.

3. VZDĚLÁVACÍ CÍLE, PLÁNY A FORMY

3.1. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci zájmového vzdělávání je cílem ve ŠD takové působení pedagoga, které vede k všestrannému a harmonickému rozvoji každého jedince. Vycházejíce z požadavků pedagogiky volného času chceme žákům nabídnout a zajistit takové podmínky, které by jim zaručovaly dostatečný prostor pro seberealizaci, sebevzdělávání, pro uplatnění a rozvíjení svého talentu a nadání, ale i prostor pro relaxaci a odpočinek.

ŠD se zaměřuje na tyto cíle:

- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence,
- plní důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů,
- zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví účastníků jak fyzickou, emocionální i sociální,
- rozvíjí a podporuje u účastníků zvědavost, fantazii a zájem o dění kolem sebe,
- vede účastníky k projevovalání své osobnosti, k odpovědnosti za své duševní a sociální zdraví.

Je místem:

- pro zájmové vyžití účastníků,
- pro rozvíjení nadání a tvořivosti,
- pro odpočinek, hru a zábavu,
- pro posilování sebevědomí a získávání nových poznatků a zkušeností,
- pro seberealizaci, projev a rozvoj svého nadání, zájmu a talentu,
- pro získávání nových poznatků a zkušeností,
- pro výměnu vědomostí a dovedností ve skupině zájemců ŠD s konkrétním zaměřením.

3.2. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

- Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost se realizuje dle programu a náplně činností jednotlivých oddělení s konkrétním zaměřením.
- Nabídka spontánních činností pro přihlášené účastníky zahrnuje v sobě možnost např. zahrát si hru, poslouchat hudbu, neformálně komunikovat s kamarády, číst, využívat jiné nabízené aktivity dle vlastního zájmu v souvislosti s relaxací a klidovým režimem.

U všech činností uskutečňovaných ve školní družině vycházíme z požadavků pedagogiky volného času. Při práci s účastníky vychovatelky dbají na plnění požadavku:

- dobrovolnosti,
- nabídky alternativních aktivit,
- citovosti a citlivosti,
- zájmu,
- seberealizace,
- zájmovosti a pestrosti,
- motivace široké nabídky.

Pravidelní činnost	Dán týdenní skladbou zaměstnání.
Příležitostná činnost	Větší akce, které nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností, příležitostná činnost např. besídky, slavnosti, výlety, akce společné pro obě oddělení ŠD, tak i pro žáky SVP.
Spontánní aktivity	- při pohybu venku - po organizované činnosti - organizované činnosti - při ranních a koncových činnostech
Odpočinkové činnosti	Klidové činnosti, aktivní odpočinek, rekreační činnosti, které kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování i pro žáky se SVP.
Příprava na vyučování	Didaktické hry, tematické vycházky, besedy, soutěže a další činnosti, které upevňují a rozšiřují poznatky, i pro žáky se SVP.
Individuální práce	Pomáháme žákům s nepříznivým zázemím v rodině a s odlišným mateřským jazykem.

3.3. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Prostřednictvím zvolených činností a aktivit ve ŠD budeme u účastníků rozvíjet a posilovat klíčové kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ

Účastníci započatou činnost dokončí, hodnotí své výkony. Učí se chovat bezpečně a ochraňovat své zdraví. Prohlubuje znalosti o živé a neživé přírodě.

K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- výchovou ve volném čase (jeho vyplňování)
- výchovou k volnému času (dostatek námětů)

Účastník umí účelně trávit volný čas, orientuje se v nabídce zájmových činností podle svých dispozic, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací.

OBČANSKÉ

Výchova k odpovědnosti za svoji osobu, přijímá odpovědnost za své zdraví, vnímá nespravedlnost, šikanu, agresivitu a dovede se jim bránit, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, váží si tradice a kulturního dědictví.

SOCIÁLNÍ

Učí se spoluodpovědnosti, schopnosti a ochotě pomáhat, posilování sebevědomí, prevenci sociálně patologických jevů, učí se plánovat, organizovat a hodnotit. Podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřít.

KOMUNIKAČNÍ

Rozvíjí slovní zásobu, učí se naslouchat i diskutovat, obhájit si svůj názor, kultivovanosti projevu. Umí řešit konflikty, využívá všechny informační a komunikační prostředky.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Nese odpovědnost za své chování, všímá si problémů a jejich řešení ověřuje v praxi, učí se pravdomluvnosti, posiluje schopnosti objektivně hodnotit své jednání, přijímat důsledky svého chování.

3.4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání v ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců – po dobu trvání školního roku.

Provoz školní družiny 6:40-7:25 činnosti odpolední družiny od 11:20-16:15.

Účastníky 1. třídy přebírá vychovatelka po skončení 4. vyučovací hodiny v jídelně a po obědě odchází do ŠD. Účastníci z 2. -5. ročníku dochází do ŠD samy.

Září

- seznámení účastníků se školní družinou, režimem a řádem školní družiny, bezpečnost,
- čtyři roční období – podzim vycházky – sběr přírodnin,
- výtvarné činnosti – barvy podzimu,
- podzim v básních, říkadlech a pranostikách,
- osvojování správných pracovních návyků, práce s papírem – trhání, skládání, stříhání, platí i pro žáky se SVP.

Říjen

- zásady slušného chování,
- příroda živá a neživá,
- společná četba, dramatizace pohádek,
- výtvarné činnosti – kdo co dělá,
- sklizeň ovoce a zeleniny,
- Halloween,
- Drakiáda,
- práce s přírodninami – navlékání, lepení, výstava plodů podzimu,
- skládky z papíru, platí i pro žáky se SVP.

Listopad

- u nás doma – příbuzenské vztahy,
- soužití lidí, tolerance k odlišnostem,
- poznávání zvířat – domácí, divoká, zoo,
- hry a soutěže o přírodě,
- poslech písní, společný zpěv,
- výtvarné činnosti – výrobky na jarmark,
- vztah k práci svojí i jiných,
- udržování pořádku ve hrách, práce se stavebnicí – montáž, demontáž, platí i pro žáky se SVP.

Prosinec

- základní návyky osobní hygieny,
- poznáváme naši obec,
- zvířata v zimě (péče o ně),
- lidové tradice – Vánoce v básních, pořekadlech, lidová rčení,
- výtvarné činnosti – Mikuláš, čert, ozdoby na stromeček,
- vánoční besídka pro oddělení,
- práce s přírodninami – koláž práce s papírem a moduritem – vánoční ozdoby, platí i pro žáky se SVP.

Leden

- nebezpečné situace – jak se chovat při setkání s neznámými lidmi,
- roční období – zima vycházky – pozorování zimní přírody, stopy ve sněhu,
- památky a historie,
- výtvarné činnosti – zimní příroda, zimní sporty,
- výroba dárků pro zápis do 1. třídy,
- hry na sněhu.

Únor

- orientace v čase-měření času (rok, měsíc, den, hodina...),
- jak se žije jinde,
- moje oblíbené zvíře,
- lidové tradice-masopust-jak žili naši předkové,
- výtvarné činnosti – výroba masek na karneval,
- práce se stavebnici, platí i pro žáky se SVP.

Březen

- náš denní režim – co všechno stihneme,
- Den bez úrazu,
- vítání jara, poznávání květin, péče o pokojové květiny,
- měsíc knihy – četba, vyprávění, ilustrace,
- výtvarné činnosti – velikonoční výtvarná dílna,
- práce s přírodninou, malování na kámen, i pro žáky se SVP,
- dopravní výchova,
- výtvarné činnosti – ilustrace k oblíbené knize.

Duben

- přesnost – včas, pozdě,
- volný čas, spěch – týden zdraví,
- měsíc lesů a ptactva, přilet ptáků,
- jak se budí semínko,
- modelování volné téma,
- práce s papírem – střihání, skládání, prostorové nalepování, didaktické hry SVP,
- Velikonoce,
- Čarodějnice – buřty,
- Den země – úklid.

Květen

- zvířata a jejich mlád'ata,
- výtvarné činnosti – jak to vidím já,
- jarní příroda,
- Den matek – přáníčka, dárky,
- práce se stavebnicí – stavíme město,
- práce s papírem – koláž,
- didaktické hry – SVP.

Červen

- umíme se chovat – základy společenského chování,
- jsme kamarádi,
- za dobrodružstvím přírody – soutěže,
- léto v básních, říkadlech a písničkách,
- výtvarné činnosti – kde jsme byli na výletě,
- těšíme se na prázdniny,
- co už umíme – volný výběr materiálu,
- didaktické hry – SVP.

4. OBSAH A PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Svět kolem nás

- místo, kde žijeme – okolí, rodina, škola, společnost, obec,
- jak se žije jinde,
- slušné chování,
- život ve společnosti ostatních – základy společenského chování,
- správný režim dne a jeho dodržování.

Příroda a my

- rozmanitost přírody v ročních obdobích,
- ochrana životního prostředí, platí i pro žáky se SVP,
- zvířata-péče a poznávání jejich života,
- rostliny – péče a poznání.

Kultura a umění

- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební),
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život, vyžadující (umožňující),
- samostatné vystupování, vyjadřování, platí i pro žáky se SVP,
- výzdoba prostor ŠD a školy,
- prezentace – práce dětí (výstavy),
- tradice, zvyky, odlišnost způsobů života.

Děti a zdraví

- osvojení poznatků o těle a jeho zdraví,
- pohybové činnosti podporující zdraví,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů, platí i pro žáky se SVP,
- posilování tělesné zdatnosti,
- otužování,
- zdravá soutěživost,
- činnosti s dopravní tematikou – bezpečnost,

Děti a svět práce

- osvojování přiměřených pracovních návyků a dovedností, platí i pro žáky se SVP,
- dodržování bezpečnosti při práci (nůžky, jehla aj.),
- manipulační činnosti a úkony s předměty, pomůckami, nástroji, materiálem,
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (péče o sebe, o své věci, hry ŠD, úklid).

4.2. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- Účastníci jsou integrováni do dvou oddělení ŠD.
- Vychovatelé vytváří takové podmínky pro činnost, aby se účastník cítil dobře, neměl pocit, že je vyčleňován z kolektivu a měl možnost zapojit se do všech nabízených aktivit.
- Vychovatelé dbají na osobnost žáka, charakter jeho znevýhodnění a vycházejíc z těchto skutečností snaží se o jeho maximálně možné začlenění.
- Spolupracují s asistentem pedagoga.
- V případě potřeby využívá poradenské pomoci školy, spolupracuje se ŠPP.
- Vychovatelé spolupracují se zákonnými zástupci a snaží se minimalizovat míru znevýhodnění.

Mezi podmínky vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro rozvoj mimořádně nadaných žáků.

Ve ŠD je dostatečný prostor pro podporu mimořádně nadaných účastníků. Zde se jejich talent a nadání rozvíjí přirozenou, nenásilnou formou a vychovatelé ŠD mají možnost další prezentace a propagace talentů na půdě školy i na veřejnosti (vystoupení, výstavy, soutěže aj.).

4.3. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

Pro přijetí uchazečů do ŠD platí kritéria stanovená ředitelem školy a jsou uveřejněna na webu školy. Svou činnost zahajuje ŠD od září. O přijetí uchazečů se rozhoduje na základě řádně vyplněné přihlášky, ve které musí být všechny údaje (jméno, příjmení, datum, narození, místo bydliště, telefonní čísla, ...) a stanoven čas a způsob odchodu účastníka ze ŠD. Další informace a organizační pokyny jsou stanoveny ve vnitřním řádu ŠD, který mají účastníci i zákonní zástupci včas k dispozici.

4.4. PODMÍNKY UKONČENÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Účastník může být vyloučen ze zájmového vzdělávání, pokud hrubě poruší školní řád.

Zájmové vzdělávání může být ukončeno také na písemné žádosti zákonných zástupců.

4.5. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY A PODMÍNKY BEZPEČNOSTI OCHRANY ZDRAVÍ

Účastníci pracují pod odborným vedením pedagogických pracovníků – vychovatelů ŠD.

Profil pedagoga ve ŠD:

- snaží se účastníky vhodně motivovat, rozšiřovat a zpestřovat škálu nabízených zájmových aktivit s přihlédnutím na věk a osobnost,
- umí vytvořit příznivé sociální klima, jednat s účastníky a získat si je pro realizaci programu,
- má právní vědomí a zná bezpečnostní předpisy pro práci ve ŠD,
- je přátelský, kreativní,
- pedagogové jsou pravidelně proškolení o podmínkách bezpečnosti práce a ochrany zdraví, zajišťované vedením školy,
- jsou informováni o dostupnosti plně vybavené lékárničky, znají bezpečnostní předpisy a kontakt na odbornou lékařskou pomoc,
- vzdělávají se v akreditovaných kurzech, své vědomosti obohacují samostudiem.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví slouží školní řád ZŠ a vnitřní řády specializovaných učeben, se kterými jsou žáci seznámeni na začátku školního roku. Vnitřní řád ŠD je v některých bodech také zaměřen právě na ochranu a bezpečnost žáků. Pedagog zajišťuje bezpečí žáků v oddělení pravidelnou kontrolou všech používaných předmětů, her, hraček i pomůcek. Případné závady hlásí vedení školy, která sjedná nápravu. Vychovatelé ŠD v návaznosti na plán práce pravidelně zapisují činnost a práci do dokumentace a kontrolují docházku žáků.

Účastníci tráví volný čas také návštěvou různých zájmových kroužků vedených jinými pedagogickými pracovníky školy či pedagogy externími. Tito pedagogové zodpovídají za účastníky po dobu výuky v zájmovém kroužku.

4.6. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

- Školní družina má k dispozici dvě samostatné místnosti vybavené odpovídajícím nábytkem. Dále je vybavena výtvarnými a didaktickými pomůckami, společenskými hrami.
- Školní družina využívá prostory ZŠ (kuchyňka), školní hřiště,
- Ke sportovnímu využití se využívá dětské hřiště, sokolovna a park.

4.7. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

- Finanční příspěvky na provoz ŠD čerpáme jak z rozpočtu školy, tak z plateb zákonných zástupců.
- Výše úplaty za zájmové vzdělávání činí ve ŠD 500,- Kč na pololetí.
- V případě, že je účastník přijat k zájmovému vzdělávání v jeho průběhu, platí pouze poměrnou částku odpovídající skutečnosti, to platí i v opačném případě, kdy žák činnost předčasně ukončí, je mu vrácena poměrná částka.
- Výtvarné a sportovní pomůcky, hry, hračky, případně jiné výdaje na materiální zabezpečení činnosti a práce ve ŠD, jsou hrazeny z provozních prostředků školy a částečně z poplatků hrazených rodiči – tyto jsou v průběhu školního roku využívány dle potřeby.

5. HODNOCENÍ

Hodnocení účastníků ve ŠD má především motivační charakter. Vychovatelé hodnotí účastníka ústně, případně formou diplomů, pochval a ocenění. Hodnocení ovlivňuje:

- posouzení jeho přístupu k práci v kolektivu,
- způsob samostatné práce,
- snaha o zapojení se do dění a života ve ŠD,
- jeho vlastní píle,
- kreativita, myšlení, ochota a kamarádství,
- schopnost komunikace na určité úrovni,
- osvojení si poznatků, míra zručnosti,
- další projevy a vlastnosti žáka.

ŠVP je zveřejněn na přístupném místě školy a na webových stránkách školy v části – dokumenty školy.